

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu a soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška a soudců JUDr. Petra Průchy a Mgr. Ing. Veroniky Baroňové v právní věci žalobkyně: **Řešíme pokuty o. s.**, IČ 01593862, sídlem Kaprova 42/14, Praha, zastoupené Mgr. Václavem Voříškem, advokátem, sídlem Ledčická 649/15, Praha 8, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, sídlem Jeremenkova 40A, Olomouc, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. října 2017 č. j. KUOK 105064/2017, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 7. května 2019 č. j. 72 A 1/2018 - 55,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 7. května 2019 č. j. 72 A 1/2018 - 55 **se ruší a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Magistrát města Olomouce (dále jen „magistrát“) uznal podle § 10 odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku spočívajícího v tom, že jako provozovatelka osobního motorového vozidla nezajistila, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Konkrétně se jednalo o to, že dne 15. března 2017 v době od 13.35 h do 13.55 h v Olomouci v ulici Mlýnská neznámý řidič citovaného vozidla nerespektoval svistou dopravní značku IZ 8a „Zóna s dopravním omezením“ s vyobrazením dopravní značky B 29 „Zákaz stání“ a textem „Po–Pá 9:00–18:00 hod. parkování povoleno na vyznačených plochách s parkovacím lístkem nebo s krátkodobou parkovací kartou města Olomouce na dobu nejdéle 2 hodiny“ a neoprávněně stál mimo vyznačené parkoviště. Za přestupek provozovatele vozidla uložil magistrát žalobkyni pokutu ve výši 1 500 Kč.

[2] Žalovaný Krajský úřad Olomouckého kraje zamítl rozhodnutím, označeným v návěti výroku tohoto rozsudku, žalobkynino blanketní odvolání, které žalobkyně ani na výzvu úřadu nedoplnila. Proti rozhodnutí žalovaného brojila žalobkyně u Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci (dále jen „krajský soud“). Krajský soud žalobě vyhověl a rozhodnutí žalovaného pro neurčitost výroku zrušil. Většinu uplatněných námitek shledal nedůvodnou, dal však žalobkyni za pravdu v tom, že ve výroku rozhodnutí magistrátu nebylo dostatečně určité popsáno místo spáchání přestupku. Z rozhodnutí totiž podle něj není zřejmé, ve které části ulice Mlýnská vozidlo stálo a zda právě v tomto místě platil zákaz parkování.

II. Kasační stížnost a řízení o ní

[3] Žalovaný (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu včas kasační stížnost. V ní namítal, že krajský soud nesprávně přistoupil na strategii žalobkyně, která se snaží přenést posuzování otázky, zda se neznámý řidič přestupku skutečně dopustil, do řízení o přestupku provozovatele vozidla, v němž však ve skutečnosti stačí postavit na jisto, že jednání řidiče mělo znaky přestupku a že byly splněny podmínky pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla. To, že řízení o přestupku neznámého řidiče neproběhlo a jeho vina se nezkoumala a neprokazovala, zapříčinila sama žalobkyně svým odmítavým postojem, neboť odmítla sdělit jeho totožnost. Krajský soud tak podle stěžovatele rozhodl v rozporu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 156/2016 - 35. Nadto má stěžovatel za to, že místo skutku je ve výroku rozhodnutí magistrátu označeno dostatečně určité názvem ulice, přičemž přesné místo vyplývá z mapky pořízené strážníky městské policie založené na č. l. 6 a je potvrzeno fotografií vozidla založenou na č. l. 4 správního spisu, takže je vyloučena záměna s jiným skutkem. Za zcela nedůvodnou považuje stěžovatel úvahu, že z fotografie dopravní značky IZ 8a „Zóna s dopravním omezením“ není patrné, kde byla pořízena. Uvedených značek je několik, a jelikož nebyl zjištěn řidič vozidla, nebylo možné ani určit, kterou z ulic, jež jsou touto značkou osázeny, řidič do prostoru platnosti této značky vjel. Stěžovatel uzavřel, že pokud snad měl krajský soud pochybnosti o místě spáchání přestupku, mohl je odstranit tím, že by doplnil dokazování podle § 77 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Žalobkyně se ke kasační stížnosti na výzvu soudu nevyjádřila.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud shledal, že podmínky řízení jsou splněny, a kasační stížnost vyhodnotil jako přípustnou. Nejvyšší správní soud poté kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že je důvodná.

[6] Stěžovateli nemohl dát Nejvyšší správní soud za pravdu v první části jeho argumentace. V rozsudku ze dne 28. listopadu 2016 č. j. 8 As 156/2016 - 35 Nejvyšší správní soud skutečně uvedl: *„Pro založení odpovědnosti provozovatele vozidla za správní delikt je sice podle § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu nutné, aby porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazovalo znaky přestupku podle zákona o silničním provozu, toto ustanovení však nelze vykládat tak, že jsou správní orgány v řízení o správním deliktu povinny zjišťovat, zda byly naplněny všechny předpoklady přestupkové odpovědnosti řidiče vozidla.“* Tuto úvahu je ale třeba vnímat v kontextu řešeného případu, kde žalobce teprve v řízení o přestupku provozovatele vozidla začal argumentovat tím, že řidič (jehož totožnost teprve v této fázi odhalil), musel v místě zákazu zastavení odstavit vozidlo v krajní nouzi, protože měl zdravotní problémy. V návaznosti na to pak Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku vyvrátil názor žalobce, že jednání řidiče v krajní nouzi nevykazuje znaky přestupku, jelikož *„stěžovatel ... zjevně zaměřuje okolnosti vylučující*

pokračování

protiprávnost (zde krajní nouzi) s naplněním skutkové podstaty (znaků) přestupkového jednání.“ V nyní posuzované věci naproti tomu žalobkyně zpochybnila naplnění jednoho ze znaků skutkové podstaty přestupku, tj. že vozidlo stálo v místě, kde to bylo dopravním značením zapovězeno. Tuto skutečnost skutečně musí správní orgány řádně prokázat i v řízení o přestupku provozovatele vozidla. Pokud by totiž vozidlo stálo v místě, kde to bylo právem dovoleno, nemohl by být pochopitelně ani jeho provozovatel postihován za to, že nezajistil, aby s vozidlem byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích (obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. května 2017 č. j. 3 As 114/2016 - 46).

[7] Přílehavě však stěžovatel ve druhé části své kasační stížnosti polemizoval se závěrem krajského soudu, že místo přestupku nebylo v rozhodnutí magistrátu dostatečně identifikováno. Krajský soud pominul početnou judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž je v naprosté většině případů zcela dostačující, pokud správní orgán označí místo spáchání dopravního přestupku či deliktu ve výroku svého rozhodnutí tak, že uvede město a ulici, kde k přestupku mělo dojít, společně s vymezením času a způsobu spáchání, a případně též v kombinaci s pořízenými fotografiemi založenými ve spise (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. června 2019 č. j. 2 As 158/2018 - 40, body [24] až [26] a tam citovaná rozhodnutí). V něm se Nejvyšší správní soud vyrovnal i se skutkovou specifičností případu, jenž řešil v rozsudku ze dne 11. září 2015 č. j. 2 As 111/2015 - 42 (zde se na téže ulici nacházela vedle sebe jak placená, tak i neplacená parkovací stání) a na který odkázal bez podrobnějšího srovnání obou kauz v napadeném rozsudku krajský soud. Krajský soud vůbec nevysvětlil, čím jsou skutkové okolnosti nyní projednávaného případu natolik zvláštní, aby odůvodňovaly zvýšené nároky na výrok rozhodnutí o přestupku. Nabízí se přitom srovnání se skutkovými okolnostmi, které Nejvyšší správní soud hodnotil v rozsudku ze dne 24. ledna 2018 č. j. 6 As 333/2017 - 31, kde taktéž stěžovatelka (v tomto případě přímo řidička postihovaná za parkování na chodníku) „*teprve v soudním řízení přišla s velmi obecným tvrzením, že možnost parkování na chodníku je v různých místech předmětné ulice upravena různě, ovšem bez jakékoliv konkrétního důkazné zachycené poloze svého vozu“*. Nejvyšší správní soud takovou obranu odmítl jako nevěrohodnou s ohledem na její obecnost a její pozdní uplatnění až v soudním řízení.

[8] Pokud snad krajský soud namísto nepřezkoumatelnosti správního rozhodnutí mínil svou výtku vůči stěžovateli koncipovat tak, že neučinil dostatečná skutková zjištění, resp. že jeho výroku chybí opora v podkladech obsažených ve spise (tomu by nasvědčoval bod 45 napadeného rozsudku), pak i zde má stěžovatel pravdu v tom, že krajský soud svůj závěr dostatečně neodůvodnil. Poloha zaparkovaného vozu je zcela přesně zachycena na plánu vyhotoveném strážníky městské policie (č. l. 6 správního spisu). Na přiložených fotografiích je pak zachyceno nejen předmětné vozidlo s blízkým okolím (č. l. 4 správního spisu), ale i vizuální podoba porušeného dopravního značení (č. l. 5 správního spisu). Tuto poslední fotografii je ovšem nutno vnímat pouze jako ilustrativní, neboť ve správním řízení se nezjišťovalo, kudy řidič do zóny s dopravním omezením vjel. Nebyl k tomu ani důvod, neboť k fotografii přičinili strážníci městské policie poznámku, že „*ulice Mlýnská se nachází v oblasti platnosti svislého dopravního značení IZ 8a s textem viz výše“*. Správní orgány tak neměly důvod pochybovat o tom, že žalobkynino vozidlo stálo v místě, kde platila uvedená dopravní značka. Jistě lze konstruovat různé varianty možné procesní obrany obviněného, při jejichž uplatnění by zachycení přesného umístění konkrétní dopravní značky mělo svůj význam (např. tvrzení, že stál s vozidlem ještě před značkou nebo že značka na ulici, jíž do zóny vjel, chyběla). Nejvyšší správní soud nicméně připomíná, že správní orgán nemá v přestupkovém řízení povinnost domýšlet za obviněného všechny myslitelné varianty skutkového děje. Postačí, pokud si obstará dostatečnou sadu důkazů, z nichž s ohledem na veškerá v řízení učiněná zjištění vyplývá skutkový stav bez mezer a pochybností (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 2. května 2017 č. j. 10 As 24/2015 - 71, bod [44]). Tím spíše to platí v řízení o přestupku

provozovatele vozidla, kde je skutečný pachatel dopravního přestupku neznámý a z povahy věci ani žádnou procesní obranu tohoto druhu uplatňovat nemůže.

[9] Nejvyšší správní soud uzavírá, že výrok rozhodnutí magistrátu shledal přiměřeně určitým, a rozhodnutí žalovaného tak podle něj nelze považovat za nepřezkoumatelné. Pokud jde o dostatečnost skutkových zjištění, je to v první řadě krajský soud, kdo by měl tuto otázku hodnotit. Ten však své výhrady vůči podkladům shromážděným ve spise a skutkovým závěrům, jež z nich správní orgány vyvodily, neodůvodnil dostatečně přesvědčivě. Pokud snad důvodné pochybnosti o skutkových závěrech správních orgánů na straně krajského soudu přetrvávají i v dalším řízení, připomíná Nejvyšší správní soud, že § 77 odst. 2 s. ř. s. dává krajskému soudu možnost, aby sám doplnil dokazování, jak ostatně upozornil i stěžovatel. Zrušit napadené rozhodnutí a vrátit žalovanému věc k dalšímu řízení může krajský soud pouze v případě, že by bylo nutno provést dokazování rozsáhlé nebo zásadní, a tím fakticky nahradit správní orgán v jeho roli (výše citované usnesení č. j. 10 As 24/2015 - 71, bod [49]). Krajský soud by se měl k této otázce vyjádřit a vrácení věci žalovanému bez toho, že by provedl dokazování sám, by měl dostatečně vysvětlit (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. října 2008 č. j. 1 As 45/2008 - 56). Ani to v nyní projednávaném případě krajský soud neučinil.

[10] Z výše popsaných důvodů vyhodnotil Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti rozsudku krajského soudu v souladu s ustanovením § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. jako důvodnou a rozhodnutí krajského soudu zrušil. Krajský soud, vázán vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu, posoudí žalobu znovu v souladu se závěry tohoto rozhodnutí.

IV. Náklady řízení

[11] V novém řízení rozhodne krajský soud i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. září 2019

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu